

17.1.1979

1 (5)

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaforbron HELSINGFORS 52

Puhelin 1511
Telefon

Työeläkelaitoksille

TEL-ELÄKKEEN PERUSTEENA OLEVA PALKKA

Yleistä

Työeläkelaitoksille on yleiskirjeen 19/77 liitteenä lähetetty hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijäin eläkelain 7 §:n muuttamisesta. Eduskunta on hyväksynyt lain muilta osin hallituksen esityksen mukaisena, mutta voimaantulopäivä on siirtynyt. Laki on vahvistettu tasavallan presidentin esittelyssä ja se on tullut voimaan 1.1.1979. Tasavallan presidentin esittelyssä on vahvistettu myös vastaava valtion eläkelain 7 §:n muutos, joka lähetetään oheisena työeläkelaitoksille.

Aikaisemmin voimassa olleen lain mukaan TEL-eläkkeen perusteena oleva palkka määrätään kustakin työsuhteesta erikseen valitsemalla enintään neljästä viimeisestä kalenterivuodesta, joina työsuhde on jatkunut, ne kaksi kalenterivuotta, joina työntekijän indeksillä tarkistettujen työansioiden keskimäärä kuukautta kohti on suurin. Eläkepalkka on näiden kahden vuoden aikana saatujen ansioiden keskimäärä kuukautta kohti. Jos työsuhde on jatkunut useamman kuin kahden kalenterivuoden aikana, ei sitä kalenterivuotta, jona työsuhde alkoi, oteta huomioon eläkkeen perusteena olevaa palkkaa määrättäessä, jos työsuhde sinä kalenterivuonna ei ole jatkunut vähintään kuutta kuukautta.

TEL 7 §:n 1 momenttia on muutettu siten, että eläkepalkka kustakin työsuhteesta lasketaan nyt neljän viimeisen työsuhdevuoden aikana saaduista työansioista kahden ansiotasoltaan keskimmäisen vuoden ansioiden perusteella. Jos työsuhde on jatkunut neljänä kalenterivuonna siten, että se on työsuhteen alkamisvuonna jatkunut vähintään kuusi kuukautta, lasketaan eläkepalkka kahden ansiotasoltaan keskimmäisen vuoden ansioiden perusteella. Jos taas työsuhde on neljänä kalenterivuonna jatkunut siten, että se on alkamisvuonna jatkunut alle kuusi kuukautta, jolloin tätä vuotta ei edelleenkään oteta huomioon valittaessa niitä vuosia, joista eläkepalkka määrätään, jätetään eläkepalkkaa laskettaessa huomioon ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kalenterikuukautta kohti on pienin. Silloin kun työsuhde on jatkunut kolmen kalenterivuoden aikana ja työsuhde on sen alkamisvuonna jatkunut vähintään kuusi kuukautta, jätetään samalla tavoin huomioon ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kuukautta kohti on pienin. Jos kolmen kalenterivuoden aikana jatkunut

17.1.1979

2

työsuhde on alkamisvuonna jatkunut alle kuusi kuukautta, eläkepalkka määrätään kahden muun työsuhdevuoden ansioiden perusteella.

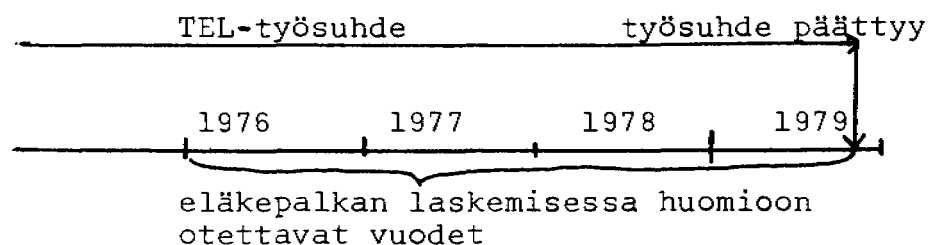
Uutta lakia sovelletaan työsuhteisiin, jotka ovat päättyneet vuoden 1978 jälkeen. Jo ansaittuihin vapaakirjaeläkeoikeuksiin laki ei siis vaikuta.

Lainmuutoksen voimaantulo

Lakia sovelletaan määrättäessä eläkkeen perusteena olevaa palkkaa työsuhteesta, joka on päättynyt lain tultua voimaan eli vuoden 1978 jälkeen. Laki tulee kuitenkin voimaan asteittain. Voimaantulosäännös edellyttää, että eläkepalkan laskemisessa sovelletaan vanhaa säännöstä, jos sen laskemisessa huomioon otettava paras kalenterivuosi on ennen lain voimaantuloa oleva vuosi.

Ylimenovaiheen selventämiseksi on voimaantulosäännökseen otettu maininta, jonka mukaan lakia ei kuitenkaan sovelleta eläkkeeseen, joka perustuu ennen lain voimaantuloa sattuneeseen eläketapahtumaan. Eläketapahtumalla tarkoitetaan samaa kuin tasokorotuksen voimaantullessa. Tasokorotusyleiskirjeen 7/75 ohjeista poiketen kuitenkin silloin, kun eläke uuden lain voimassaollessa myönnetään TEL 6 §:n 4 momentissa määrätyn entisiin perustein, käytetään eläkkeen perusteena olevan palkan laskemiseen edelleenkin vanhoja säännöksiä. Näin menetellään, ettei eläketurva tällaisissa tapauksissa huononisi.

Esimerkki 1

indeksillä tarkistettut keskimääräiset kuukausiansiot:

vuonna 1976	2.200 mk	
vuonna 1977	2.300 mk	X
vuonna 1978	2.400 mk	X
vuonna 1979	2.000 mk	

eläkepalkka lasketaan vuosien 1977 ja 1978 perusteella

Työsuhde päättyy vuonna 1979. Eläkepalkka lasketaan vanhan säännön mukaan. Uusi eläkepalkan laskemissääntö tulisi sovellettavaksi, mikäli vuosi 1979 olisi ansiotasoltaan paras kalenterivuosi.

17.1.1979

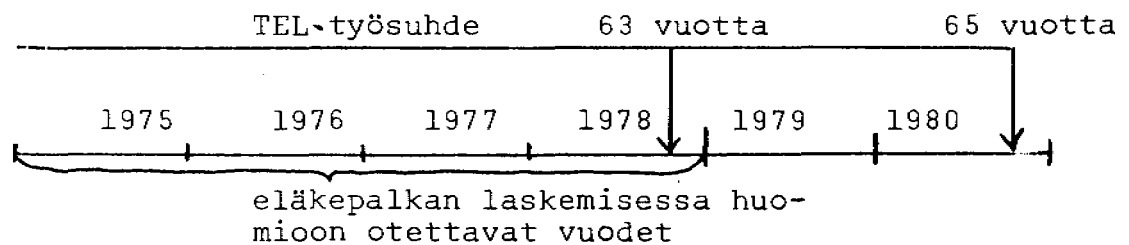
3

Eläkepalkan laskusäännön ja 1.1.1980 voimaantulevien lainmuutosten vaikutus palkkasäännön voimaantuloon

Vuoden 1980 alusta voimaantulevien työeläkelakien muutosten johdosta vanhuuseläke lasketaan siten, että 63 vuoden iän täyttämivuoden jälkeen ansaittuja ansioita ei oteta huomioon eläkepalkkaa määrättäessä. Tämän johdosta lähinnä vanhuuseläketapauksissa eläkepalkan laskusäännön asteittainen voimaantulo pidentyy.

Seuraavat vanhuuseläkkeitä koskevat esimerkit selvittävät lainmuutosten asteittaisen voimaantulon ja 1.1.1980 voimaantulevien lainmuutosten suhdetta toisiinsa. Samat ohjeet koskevat soveltuvin osin myös muita kuin vanhuuseläkkeitä edellyttäen, että 1.1.1980 voimaantulevat 63 vuoden iän täyttämistä koskevat säännökset tulevat sovellettavaksi tapaukseen.

Esimerkki 2

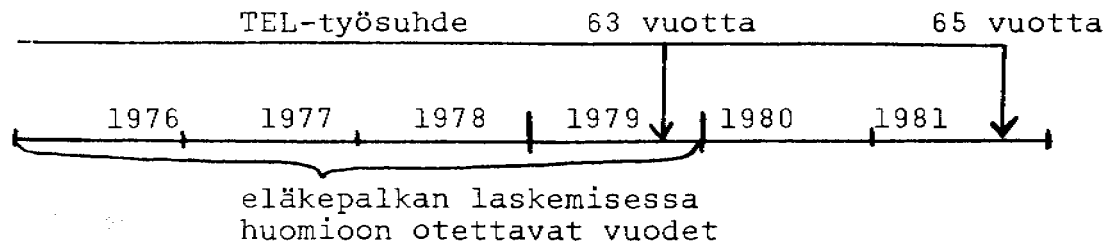

Henkilö on syntynyt vuonna 1915, joten hän täyttää 65 vuotta vuonna 1980, jolloin ovat tulleet voimaan kansaneläkelain uudistuksesta johtuvat työeläkelakien muutokset. Näin ollen eläkepalkkaa laskettaessa ansiot otetaan huomioon vain 63 vuoden iän täyttämivuoden loppuun. Näiden henkilöiden eläkepalkkaa laskettaessa sovelletaan aina vanhaa eläkepalkan laskusääntöä, koska vuoden 1978 jälkeistä eli lainmuutoksen voimaantulon jälkeistä aikaa ei oteta huomioon.

17.1.1979

4

Esimerkki 3

indeksillä tarkistettut keskimääräiset kuukausiansiot:

vuonna 1976	2.200 mk	
vuonna 1977	2.300 mk	X
vuonna 1978	2.400 mk	X
vuonna 1979	2.000 mk	

eläkepalkka lasketaan vuosien 1977 ja 1978 perusteella

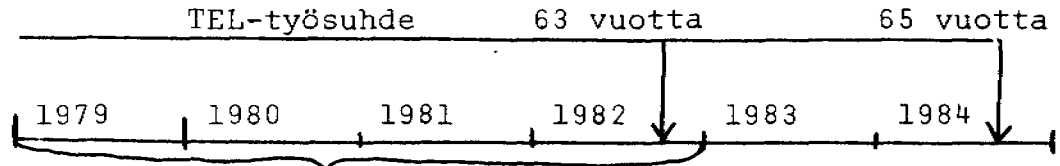
Kun henkilö täyttää 65 vuotta vuonna 1981, uutta laskusääntöä sovelletaan, mikäli ansiotasoltaan paras kalenterivuosi olisi vuosi 1979. Eläkepalkkaa laskettaessa ansiot otetaan huomioon vain 63 vuoden iän täyttämisen vuoden eli vuoden 1979 loppuun.

Laskettaessa sellaisten henkilöiden eläkepalkkaa, jotka täyttävät 65 vuotta vuonna 1982 tai vuonna 1983, sovelletaan uutta laskusääntöä, mikäli eläkepalkan laskemisessa huomioitava ansiotasoltaan paras kalenterivuosi ei ole ennen vuotta 1979.

17.1.1979

5

Esimerkki 4

eläkepalkan laskemisessa
huomioon otettavat vuodet

Vuonna 1984 eläkeiän 65 vuotta täyttävän henkilön eläkepalkkaa laskettaessa sovelletaan aina uutta laskusääntöä. Tällöin kaikki eläkepalkan määrittämiseen tarvittavat vuoden ovat lain voimaantulon eli vuoden 1978 jälkeisiä vuosia.

Valtioneuvoston 19.10.1978 tekemä periaatepäätös

Eläkepalkan laskusäännön muutoksen yhteydessä hallitus teki 19.10.1978 periaatepäätöksen, jonka mukaan mm. vähimmäiseläkkeitä korotetaan vuoden 1983 alusta silloisesta 37 %:sta 38 %:iin niissä eläketapahtumissa, jotka sattuvat 1.1.1983 tai sen jälkeen. Oheisena lähetetään periaatepäätös tiedoksi eläkelaitoksille.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITTEENÄ

Laki työntekijäin eläkelain 7 §:n muuttamisesta
Laki valtion eläkelain 7 §:n muuttamisesta
Valtioneuvoston periaatepäätös

JAKELU

A 1-8
B 1

Laki

työntekijäin eläkelain 7 §:n muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 1978.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (934/72), näin kuuluvaksi:

7 §.

Eläkkeen perusteena oleva palkka määrätään kustakin työsuhteesta erikseen laskemalla enintään neljästä viimeisestä kalenterivuodesta, jona työsuhde on jatkunut, jäljempänä sanotulla tavalla valittujen kahden kalenterivuoden 9 §:n 1 momentin mukaisesti tarkistettujen yhteenlaskettujen työansioiden keskimäärä kuukautta kohden. Jos työsuhde on jatkunut useamman kuin kahden kalenterivuoden aikana, työsuhteen alkamisvuotta ei oteta huomioon, ellei työsuhde sanottuna kalenterivuotena ole jatkunut vähintään kuutta kuukautta. Jos näin on valittavina kolme kalenterivuotta, jätetään niistä huomioon ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kuukautta kohden on pienin, ja jos valittavina on neljä kalenterivuotta, jätetään myös huomioon ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kuukautta kohden on suurin. Jos työsuhde on jatkunut vain yhden kalenterivuoden aikana, eläkkeen perusteena olevana palkkana

käytetään työansioiden keskimäärää kuukautta kohden. Eläkkeen perusteena olevaa palkkaa määrättäessä ei kuitenkaan oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on saanut 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1979.

Tätä lakia sovelletaan määrättäessä eläkkeen perusteena olevaa palkkaa työsuhteesta, joka on päättynyt lain tultua voimaan. Jos kuitenkin se kalenterivuosi, jonka aikana työntekijän 9 §:n 1 momentin mukaisesti tarkistettujen työansioiden määrä kuukautta kohden on suurin, on ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan 7 §:n 1 momenttia, sellaisena kuin se on 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (934/72). Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta eläkkeeseen, joka perustuu ennen lain voimaantuloa sattuneeseen eläketapahtumaan.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 1978.

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Laki

valtion eläkelain 7 §:n muuttamisesta.

Annettu Helsingissä päivänä joulukuuta 1978.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 7 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

7 §.

Eläkkeen perusteena oleva palkka määrätään laskemalla enintään 4 viimeisestä kalenterivuodesta, joina palvelus on jatkunut, jäljempänä sanotulla tavalla valittujen 2 kalenterivuoden aikana palveluksesta saatujen yhteenlaskettujen työansioiden keskimäärä kuukautta kohden. Jos palvelus on jatkunut useamman kuin 2 kalenterivuoden aikana, palveluksen alkamisvuotta ei oteta huomioon, ellei palvelus sanotuna kalenterivuotena ole jatkunut vähintään 6 kuukautta. Jos näin on valittavina 3 kalenterivuotta, jätetään niistä huomioon ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kuukautta kohden on pienin, ja jos valittavina on 4 kalenterivuotta, jätetään myös huomioon

ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kuukautta kohden on suurin. Jos palvelus on jatkunut vain yhden kalenterivuoden aikana, eläkkeen perusteena olevana palkkana käytetään työansioiden keskimäärää kuukautta kohden.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1979.

Aikaisemmin voimassa olleita säännöksiä sovelletaan kuitenkin, jos se kalenterivuosi, jonka aikana valtion eläkelain 16 §:n mukaisesti tarkistettujen työansioiden määrä kuukautta kohden on ollut suurin, on aikaisempi kuin tämän lain voimaantulovuosi.

Helsingissä päivänä joulukuuta 1978.

Tasavallan Presidentti

Ministeri

N:o 797.

Valtioneuvoston periaatepäätös

hyvityksen toteuttamisesta eläkepalkan laskentatavan muutoksen täytäntöönpanon johdosta.

Annettu Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 1978.

Valtioneuvosto on tänään päättänyt, että hallituksen esityksien laeiksi valtion eläkelain 7 §:n muuttamisesta (HE n:o 209/1977 vp.) ja työntekijäin eläkelain 7 §:n muuttamisesta (HE n:o 210/1977 vp.) yhteydessä tarkoitettu eläkepalkan laskentatavan muutos hyvitetään eläkeoimikunta 1976:n mietinnössä III esitetyllä tavalla ja siten, että

- 1) prosentuaalisesti matalatasoisimmat työeläkkeet, joiksi katsotaan työeläkejärjestelmän mukaisen vähimmäismääräsäännösten piiriin kuuluvat työntekijäin eläkelain (TEL, 395/61), lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL, 134/62), maatalousyrittäjien eläkelain (MYEL, 467/69) ja yrittäjien eläkelain (YEL, 468/69) mukaiset eläkkeet, korotetaan 37 %:sta 38 %:iin niissä eläketapahtumissa, jotka sattuvat 1.1.1983 tai sen jälkeen. Yrittäjäeläkejärjestelmien vähimmäistason korotuksen rahoitus selvitetään näiden järjestelmien kokonaisrahoituskysymyksen osana;
- 2) vanhan kunnallisen eläkejärjestelmän mukaista eläkkeen valinta-oikeutta tarkistetaan suhteessa kunnallisen viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (KVTEL, 202/64) mukaiseen eläkkeeseen;
- 3) valtion perhe-eläkejärjestelmän (VPEL, 774/68) mukaista valinta-oikeutta tarkistetaan vuoden 1968 jälkeisissä kuolemantapauksissa;
- 4) peruskoulu-uudistuksen toteutumisesta johtuvasta eläkejärjestelyn kahtiajaosta kunnallisen eläketurvan ja valtion eläketurvan välillä mahdollisesti aiheutuvat epäkohdat selvitetään ja tehdään tarvittavat korjaukset;
- 5) kunnallisen viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain mukaista perhe-eläkeoikeutta tarkistetaan uudelleen avioituvien leskien osalta;
- 6) selvitetään osaeläkejärjestelmän tarkoituksenmukaisuus valtion toimintojen eri osissa ja annetaan tämän selvityksen perusteella tarpeelliseksi osoittautuvat lakiehdotukset ja muut määräykset;
- 7) valtion työntekijöiden ennen 1.7.1962 alkaneita I—III eläkeryhmiin sijoitettuja eläkeitä tarkistetaan aiemmin tehtyjen tarkistusten yhteydessä niin kutsuttujen kuoppakorotusten vaikutuksen puuttumisen vuoksi syntyntä korotustarvetta vastaavasti; ja
- 8) valtiokonttorin informaatiotoiminnan sekä eläkeratkaisutoiminnan tehostamiseksi selvitetään sen mahdollisuus käyttää keskitettyä tiedostoa ennen vuotta 1971 päättyneissä palvelusuhteissa.

Edellä selostetut toimenpiteet toteutetaan viimeistään 1.1.1983 mennessä.

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 1978.

Sosiaali- ja terveysministeri *Pirkko Työläjärvi*

Nuorempi hallitussihteeri Tuulikki Haikarainen